

Riigi Teataja 1929 a. nr. 99.

VALLAVOLIKOGUDE
KODUKORD

99:9:1001

Kinnitan juhatuseks vallavalitsustele ja vallavolikogudele.

Alus: Balti kub. talur. asut. juhtim. sead. (VSK II k. 1912, üld. kub. sead. § 21 märk. lisa) § 17 p. 15, Üld. talur. asut. juhtim. sead. (VSK IX k., Seisuste sead. erilisa III raam.) § 102 ja Omaval. ajut. järelvalve sead. (RT 1919 nr. 78, sead. nr. 149) § 12.

Tallinnas, 5. detsembril 1929 a.

T. Kalbus.

Kohtu- ja siseminister.

Vallavolikogude kodukord.

I. Koosolekute kokkukutsumine.

§ 1.

Vallavolikogu koosoleku kokkukutsujaks on vallavalitsus.

Alus: Vallavol. valim. sead. § 71.

§ 2.

Pärast valimise toimetamise lõpetamist kutsub vallavalitsus maavalitsuse poolt määratud tähtaja jooksul kokku volikogu esimese koosoleku.

Alus: Vallavolik. val. sead. § 66.

§ 3.

Järgnevad volikogu koosolekud seadustes ettenähtud küsimuste otsustamiseks teatud tähtpäevadeks ja päevakorda tõusvate küsimuste

lahendamiseks kutsub vallavalitsus kokku enese algatusel.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 70.

§ 4.

Vallavalitsus on kohustatud peale § 2 ettenähtud juhtude volikogu kokku kutsuma:

- 1) kesk- või järelvalve-asutiste ettekirjutusel (1866. a. vallaomaval. sead. § 10),
- 2) revisjonikomisjoni nõudel või
- 3) $\frac{1}{3}$ osa vallavolikogu liikmete kirjalikul nõudel nende poolt määratud küsimuste otsustamiseks.

A l u s : Aj. järelvalve sead. § 12, Üld. kub. korr. § 30.

§ 5.

Kesk- või järelvalve-asutiste ettekirjutuste täitmiseks tuleb volikogu kokku kutsuda ettekirjutuse tegija poolt määratud tähtajaks.

Kui vallavalitsus revisjonikomisjoni või $\frac{1}{3}$ volikogu liikmete nõudel kahe nädala jooksul volikogu ei ole kokku kutsunud, võib revisjonikomisjon või $\frac{1}{3}$ volikogu liikmeid pöörduda järelvalve-asutise poole volikogu kokkukutsumise nõudega.

A l u s : 1866. a. Vallaomaval. sead. § 10.

§ 6.

Koosoleku kokkutuleku ajast teatatakse volikogu liikmetele kutsetega, mis saadetakse välja ühes päevakorraga (kui võimalik, siis ka vallavalitsuse ettepanekutega) vähemalt kolm päeva enne koosolekut.

Erakorralistel juhtudel võib see tähtaeg olla lühem.

Kui vallavalitsus kirjalikke ettepanekuid päevakorraga volinikkudele kätte ei saada on vallavalitsus siiski kohustatud päevakorrapunktide kohta koguma tarvilikud andmed ja välja töötama ettepanekud volikogule suusõnaliselt esitamiseks, väljaarvatud ettepanekud vallavalitsuse ja revisjonikomisjoni valimiseks.

Märkus: Kõik volikogu liikmed on kohustatud vallavalitsusele teatama oma aadressi ja selle muutmist.

II. Päevakorra kokkuseadmine.

§ 7.

Vallavolikogu koosoleku päevakorra seab kokku vallavalitsus, sinna asju paigutades: 1) valitsusasutiste ettekirjutusel, 2) vallavolikogu ja -valitsuse enese algatusel, 3) vallavolikogu liikmete ettepanekul ja 4) eraisikute ja asutiste palvel.

Alus: Vallavol. val. sead. § 70. Üld. kub. korr. § 30.

§ 8.

Päevakorda võib võtta ainult neid küsimusi, mis maksvate seaduste järgi kuuluvad vallavolikogu võimkonda.

Alus: Vallavol. valim. sead. § 70 ja 1866. a. Vallaomaval. sead. § 11.

§ 9.

Volikogu võimkonda kuulub:

1) Kogu valda puutuvate majanduslike kude ja ühiskondlike asjade otsustamine;

2) Valla omanduses või kasutada olevate kinnisvarade valitsemise korraldamine ;

3) Valla kapitalide ja muu vara ning ettevõtete valitsemise korraldamine, samuti kõigi valla poolt asutatud ja ülalpeetavate asutiste, koolid ligi arvatud, korraldamine alustel, mis ette nähtud maksvates seadustes, määrustes ja asutamisaktides, kui need olemas ;

4) Nõupidamine valla kasude ja tarvete asjus ja hoolitsemine nende eest ;

5) Valla asjade kohta valitsusasutistele soovide ja ettepanekute tegemine oma esindajate kaudu ;

6) Maksude määramine ja nende võtmise korraldamine seadustes kindlaksmääratud alustel ja ulatuses ;

7) Vallaametnikkude palga määramine ;

8) Vallavalitsuse tegevuse arutamine ja vallavalitsuse peale tõstetud kaebuste läbivaatamine ;

9) Valla asjus kohtutes kaebuste ja nõudmise tõstmise otsustamine ja selleks volinikkude valimine, kui see ei ole usaldatud vallavalitsusele ;

10) Kõigi niisuguste küsimuste otsustamine, kus üldise seaduse, eriseaduste või erikorralduste järgi nõutakse vallavolikogu luba või nõusolekut ;

11) Valimised seadustes ettenähtud korradel.

Alus : p. p. 2—12 : 1866. a. Vallaomaval. sead. § 11.

§ 10.

Uue volikogu esimese koosoleku päevakorda tuleb tingimata võtta :

1) vallavanema abide arvu kindlaksmääramine (Vallavol. valim. sead. § 76);

2) vallavalitsuse liikmete palga kindlaksmääramine (Vallavol. val. sead. § 86);

3) vallavanema ja tema abide valimine (Vallavol. valim. sead. § 77);

4) revisjonikomisjoni liikmete arvu kindlaksmääramine ja nende valimine (Vallavol. valim. sead. § 75).

§ 11.

Asjad, mis vallavalitsusele teada antud pärast päevakorra kokkuseadmist, kannab vallavalitsus vallavolikogule ette enne koosoleku algust, kui ta leiab selle tarvilikuks ning võimalikuks, kusjuures vallavolikogu võib samal koosolekul nendest otsustada ainult rutulised, edasilükkamatu iseloomuga asjad.

§ 12.

Vallavolikogul on õigus muuta ja täiendada vallavalitsuse poolt kokkuseatud päevakorda, kuid asju, mis päevakorda ei olnud võetud, ei saa otsustada ilma vallavalitsuse nõusolekuta ega seisukohata, vaid need annab volikogu vallavalitsusele läbivaatamiseks ja järgmise koosoleku päevakorda võtmiseks või, kui küsimus rutuline, siis esinemiseks samal koosolekul pärast seisukohavõtmist.

Koosoleku jooksul uusi küsimusi otsustamiseks päevakorda võtta ei saa ka vallavalitsus enese algatusel.

III. Koosolekute avamine, juhatamine ja lõpetamine.

§ 13.

Vallavolikogu koosolek on otsustusvõimeline, kui koos on vähemalt pool kõigist volinikkudest.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 72.

§ 14.

Vallavolikogu koosolekud peetakse vallamajas. Erakorralistel juhtudel, kui asjaolud seda nõuavad, võib koosolekuid tarviduse järgi pidada ka mujal.

A l u s : 1866. a. Vallaomav. sead. § 5.

§ 15.

Vallavolikogu koosolekud avab vallavanem või tema abi seadusliku arvu volikogu liikmete (kvoorumi) kohalolekul ja loeb ette päevakorra, mille järel paneb ette teha tarvilikke muudatusi või täiendusi päevakorras.

§ 16.

Koosolekut juhatab vallavanem, tema äraolekul või tema soovil vallavanema abi.

Protokolli kirjutab vallasekretär.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 69.

§ 17.

Kui ühe tunni jooksul koosoleku alguseks määratud ajast kohale ei ilmu tarvilikku arvu volinikke, teatab juhataja, et koosolek pidamata jääb kvoorumi puudusel.

§ 18.

Igakord, kui arutatakse vallavalitsuse tegevust, valib volikogu volinikkude hulgast koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 69.

§ 19.

Uue volikogu esimese koosoleku avab ja juhatab seda kuni koosoleku lõpuni senine vallavanem või ta abi.

A l u s: Vallavol. valim. sead. § 69.

§ 20.

Koosolek on otsustusvõimeline kuni seasdusliku arvu liikmete (kvoorumi) koosolekul viibimiseni. Kvoorumi puudusel määrab juhataja koosolekule vaheaja ja kutsub kõrvalruumides või õues viibivad volikogu liikmed koosolekule.

M ä r k u s: Hääletuse ajal koosoleku ruumis mitteviibijaid loetakse koosolekult lahkunuks.

A l u s: Vallavol. valim. sead. § 72.

§ 21.

Kui pärast vaheaega seaduslikku arvu volikogu liikmeid (kvoorumi) kokku ei tule, lõpetab juhataja koosoleku. Uut koosolekut seltsamal päeval pidada ei saa.

A l u s: Vallavol. valim. sead. § 72.

§ 22.

Koosolek lõpeb: a) päevakorra läbiarutamise, b) volikogu otsuse põhjal või c) juhataja määramisel (koduk. §§ 21 ja 24).

§ 23.

Vallavolikogu koosolekud on avalikud, kuid volikogu võib neid tarbekorral kuulutada kinisteks.

IV. Koosoleku juhataja õigused ja kohused.

§ 24.

Vallavolikogu juhataja kohuseks on kõigepealt sõna anda päevakorras oleva küsimuse selgitamiseks või küsimust ise selgitada, kui ettepanekut ei ole kirjalikult volinikkudele kätte saadetud, järjekorras sõna anda küsimuse enese kohta sõnasoovijatele volinikkudele, ära keelata omavolilist sõnavõtmist ja pidada korda, panna ettepanekud hääletamisele ning teatada tagajärjed. Temal on õigus kõnelejaid peatada kõneainest kõrvalekaldumise, korrarikkumise ja haavavate sõnade tarvitamise puhul, kõnelejatele märkusi teha ebakohaste sõnade ja ütluste eest, korrale kutsuda, kahekordse hoiatuse järel sõna ära võtta, koosolekule ette panna korrarikkujat välja heita, kui see juhataja korraldusele ei alistu, koosolekule vaheaega määrata ja koosolekut lõpetada, kui koosoleku jätkamine osutub võimatuks volikogu liikmete ülalpidamise tõttu.

A l u s : Üld. kub. korr. §§ 180—187 ja 1866. a. Vallaomav. sead. § 20 p. a.

§ 25.

Volikogu liikmeid, kes koosolekul korda rikuvad, käratsevad, vile, trampimisega või mõnel muul viisil sihilikult takistavad koosoleku edasikestmist, on juhatajal õigus kahekordse hoiatuse järele koosolekule ette panna väljaheitmiseks.

A l u s : Üld. kub. korr. § 196.

§ 26.

Kui koosolekul ette tuleb korrarikumisi kõrvaliste isikute poolt, võib juhataja nõuda nende lahkumist koosoleku ruumist, kuna käsule mittealistuvaid ta laseb välja viia.

A l u s : Üld. kub. korr. § 190.

§ 27.

Volikogu liige, kes juhataja tegevusega ei ole rahul, võib rahulolematuse põhjused kirjalikult ära märkida oma arvamuses, mis juurde lisatakse koosoleku protokollile.

A l u s : Üld. kub. korr. § 186.

§ 28.

Juhataja kohuseks on valvata selle järele, et volikogu koosolekul arutatakse ja otsustatakse ainult neid asju ja küsimusi, mis seaduse järgi kuuluvad volikogu võimkonda. Kõik teised asjad ja ettepanekud, kui nad päevakorra järgi tulnud arutusele või volinikkude poolt üles tõstetud päevakorrast kõrvale kaldudes, on juhataja kohustatud kohe kõrvaldama otsustamisest ja nende kohta lõpetama läbirääkimised, niipea kui ta asja lähemal arutusel, või kui ta tähelepanu sellele juhitakse, selgusele jõuab, et see ei kuulu volikogu võimkonda.

A l u s : 1866. a. Vallaomav. sead. § 20 p. a. ja Üld. kub. korr. § 185.

§ 29.

Sekretäril on koosolekul sõnaõigus, kui ta hääleõigust ei oma volikogu liikmena. Seadustevastaste arutuste puhul ja ettepanekute tegemisel volikogu liikmete poolt on ta õigustatud ja kohustatud sellele juhtima vo-

likogu tähelepanu, kuna ta juhul, kui esimesed jäävad oma arutuste või ettepanekute juurde, peab kandma enese kaitseks vastava märkuse protokoll.

Alus: Üld. kub. korr. § 115.

V. Läbirääkimiste kord.

§ 30.

Iga volikogu liige saab sõna selles järjekorras, kuidas sõnasoovimised kas kirjalikult või suusõnal on teatadud koosoleku juhatajale. Kõnet ei või teine liige oma kõnega katkestada.

Alus: Üld. kub. korr. § 182.

§ 31.

Iga volinik peab kõnelema arusaadavalt ja ainult arutusel oleva asja kohta. Kõrvalekalduvad läbirääkimised juhib koosoleku juhataja uuesti asja juurde.

Alus: Üld. kub. korr. § 110.

§ 32.

Vallavalitsuse liikmed, aruandjad ja komisjonide liikmed saavad sõna väljaspool järjekorda, kui asju arutatakse, kus nemad oma ameti järgi on kohustatud andma seletusi.

Alus: Vallavol. valim. sead. § 77.

§ 33.

Vallavolikogu võib maksma panna kõnede lühendamise eesmärgiga järgmisi kitsendusi: lühendada kõneaega, kinni panna kõnelejate nimekirja, kusjuures soovijad ennast enam üles ei või anda või seda peavad tegema enne nimekirja kinnipanekut ja ka läbirääkimisi

hoopis äralõpetada, kui küsimust küllalt on sõelutud.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 70.

§ 34.

Volikogu liikmed võivad oma küsitud sõnad edasi anda teistete liikmetele ja oma sõnasaamisjärjekorda vahetada üksteisega, millest tuleb teatada koosoleku juhatajale.

A l u s : Üld. kub. korr. § 181.

§ 35.

Koosoleku päeva- ja asjaajamiskorra kohta antakse sõna väljaspool järjekorda, kuid ainult üks kord ja mitte üle kolme minuti. Neil kordadel tehtud ettepaneku kohta antakse sõna kahele poolt ja kahele vastu, igäihele aga mitte üle kolme minuti. Peale seda pannakse ettepanek hääletamisele.

§ 36.

Läbirääkimised päevakorra punkti kohta lõpetatakse, kui enam sõnasoovijaid ei ole või kui läbirääkimiste lõpetamiseks tehtud vastav otsus. Läbirääkimiste lõpetamise teeb juhataja koosolijatele teatavaks.

§ 37.

Hääletamismotiivide avaldamiseks võib üks ning sama isik ühe ning sama hääletamise puhul sõna saada ainult ühe korra enne hääletamist ja mitte üle kolme minuti.

§ 38.

Erakorraliseks teadaandeks saab sõna ainult üks kord. Erakorralise teadaande puhul võib teha ettepanekuid ja avada läbirääkimisi. Erakorraline teadaanne peab sisaldama teadaandmist mingisuguse erakorralise sünd-

§ 47.

Mõjuvateks põhjusteks, mille tõttu võidakse koosolekult puududa, loetakse: 1) haigus, 2) muude teenistuskohuste täitmine, 3) lähimate perekonnaliikmete raske haigus ja surm.

A l u s : Üld. kub. korr. § 36.

§ 48.

Vallavolinikkudel ei ole õigust nõuda ega saada palka volikogu liikmete kohuste täitmise eest.

VII. Hääletamise kord.

§ 49.

Küsimuse arutamine lõpeb tehtud ettepanekute hääletamisega.

Kõik ettepanekud peavad olema arusaadavad.

§ 50.

Enne hääletamist avaldab koosoleku juhataja kõik ettepanekud ja nende kohta tehtud parandused ja täiendused.

§ 51.

Asja käigusse puutuvad ettepanekud, nagu küsimuse otsustamise edasilükkamine, komisjoni andmine, komisjoni tagasiandmine, täiendavate andmete nõutamine jne. hääletatakse enne sisuliste ettepanekute hääletamist.

§ 52.

Sisulistest ettepanekutest hääletatakse parandused ja täiendused ettepanekute kohta enne kui ettepanekud, mille kohta nad tehtud.

Kui ettepanekuid, parandusi või täiendusi mitu, siis hääletatakse kõigepealt kaugemalatuselised, s. o. need, mille vastuvõtmine teeb tarbetuks teiste hääletamise. Kui ettepanekute hulgas ei ole sääraseid, hääletatakse ettepanekud sisseandmise järjekorras.

A l u s : Üld. kub. korr. § 181.

§ 53.

Ettepanekut hääletamisele pannes peab koosoleku juhataja küsimuse üles seadma nii, et ta sisaldaks ühte ettepanekut, mille peale on võimalik vastata sõnadega „ja“ või „ei“.

§ 54.

Kui keegi volikogu liikmetest seda nõuab, tuleb hääletusele tulev ettepanek, kui ta koosneb kahest või rohkemast osast, jaotada osadesse ja hääletada osade kaupa.

§ 55.

Hääletamine sünnib lahtiselt või salajaselt.

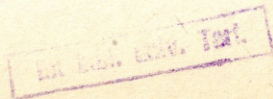
Lahtist hääletamist toimetatakse käe ülestõstmisega, kusjuures enne ära loetakse pooltja siis vastuhääled. Salajast hääletamist toimetatakse kuulidega või sedelitega.

§ 56.

Lahtised hääled loeb koosoleku juhataja vallavolinikkude ülestõstetud käte järgi, kuna kinnise hääletamise puhul võib volikogu määrata volinikkude hulgast selleks erilised hääletelugejad.

§ 57.

On hääletamisel üks ettepanek, siis loetakse hääled „poolt“ ja „vastu“ ja tunnusta-

takse ettepanek vastuvõetuks, kui ta sai hääli üle poole koosolijate häältest.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 73.

§ 58.

On hääletamisel mitu ettepanekut, siis hääletatakse kõik ettepanekud ja tunnustatakse see ettepanek vastuvõetuks, mis sai kõige suurema võrreldava enamuse. Ei saanud aga ükski ettepanek absoluutset enamust, siis loetakse ettepanekud tagasilükatuks. Hääletamisel vähemusse jäänud ettepanekuid ei või sellel koosolekul enam panna teistkordsele hääletusele.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 73, Riigikohtu adm.-osakonna toim. nr. 2941—1929.

M ä r k u s 1 : Kui volikogus hääletamisel kaks või rohkem ettepanekut on saanud ühepalju hääli, kuigi üle poole koosolijate häältest, või ükski ettepanek pole saanud enamust, siis tuleb küsimus arutusele võtta järgmisel koosolekul.

A l u s : Üld. kub. korr. § 117.

M ä r k u s 2 : §§ 57 ja 58 eeskirjade alla ei kuulu asjad, mille kohta seaduse järgi nõutakse kvalifitseeritud häälteenamust ($\frac{2}{3}$ üldisest koosseisust).

A l u s : Vallavol. val. sead. 73. §

§ 59.

Küsimused, mille otsustamisel seadus ei nõua salajast hääletamist ega erilist häälteenamust, otsustab vallavolikogu koosolevate vallavolinikkude häälteenamusega lahtisel

hääletamisel, kui üksikud volinikud ei nõua salajast hääletamist.

Häälte poolenemisel loetakse küsimus tagasilükatuks.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 73.

M ä r k u s 1 : Eelnimetatud häälteenamus määratakse kindlaks hääletamisest osavõtnud volikogu liikmete arvu järgi, s. o. erapooletud loetakse vastuhääletajateks ja vastuvõetud ettepanek peab saama üle poole koosolijate häältest.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 73 lõige 1, Siseministeeriumi seletus 1927. a. Pärnu Maavalitsusele, Riigik. adm.-t. 23/167.

M ä r k u s 2 : Seadusejõusse astunud kohtuotsused ei kuulu vallavolikogus enam sisuliselt otsustamisele ega hääletamisele, vaid volikogule teatavakstege-
misele ja täitmisele.

A l u s : Adm. k. k. § 41, 42.

§ 60.

Üksikute volinikkude volituste tühjakstunnustamiseks, ametisolevate isikute vastutuselevõtmiseks, järelevalveasutiste nõusolekul või ettepanekul vallasekretäri vallandamiseks on tarvis kõigi volinikkude $\frac{2}{3}$ häälteenamust.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 73 ja 78.

M ä r k u s : Üksikute volinikkude volituste tühjakstunnustamist ei tule vahe-
tada kolmelt koosolekult ilma mõjuvate põhjusteta puudunud voliniku volikogust lahkunuks arvamise-
ga. Ilma mõjuvate

põhjusteta kolmelt koosolekult puudunud voliniku volikogust väljaarvamine sünnib § 59 ettenähtud häälteenamusega.

Alus: Riigik. adm.-t. nr. 380 — 1. 1926. a.

§ 61.

Vallavalitsuse ja vallakohtu liikmete valimised, ametnikkude vastutuselevõtmine, palga suuruse ja erakorraliste toetuste ning gratifikatsioonide määramine ja volinikkude volituste tühjakstunnustamine sünnib salajasel hääletamisel.

Märkus: Hoolekande seaduse põhjal abirahade määramine ei kuulu volikogu võimkonda.

Alus: Vallavol. valim. sead. § 73 ja Vallakohtu sead. 1. j. § 8.

§ 62.

Volikogu poolt otsustatud või tagasilükatud ettepanekud ei või enam tulla samal koosolekul arutusele ega ümberotsutamisele.

§ 63.

Volikogu ei või muuta oma seaduslikus korras vastuvõetud otsuseid, väljaarvatud juhud, mis eriti seadustes täpselt ette nähtud.

Alus: Üld. kub. korr. § 174.

§ 64.

Kui keegi vallavolinikkudest tehtud otsuse asjus jääb isearvamusele, siis tuleb tal sellest teatada protokollis sissekandmiseks enne selle allakirjutamist, kusjuures isearvamus tuleb sisse anda kolme päeva jooksul.

VII. Otsustetegemisest üldse.

A. Vallaametnikud, komisjonid, esindajad.

§ 65.

Vallaomavalitsuse täidesaatvaks organiks on vallavalitsus, kes koosneb vallavanemast ja vähemalt kahest ta abist. Vallavalitsuse liikmed valib vallavolikogu kestuse ajaks, kuni uued liikmed uue volikogu poolt ametisse valitakse ja ametikohused üle võtavad. Valida võib ka neid, kes ei ole vallavolinikud, kuid vallavalitsuse liikmetena on neil vallavolikogu koosolekuil ainult sõnaõigus.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 76 ja 77.

§ 66.

Oma tegevuse eest saavad vallavanem ja ta abid vallavolikogu poolt määratud kindla palga. Palgamääramine sünnib enne valimisi. Kord määratud palka ei saa vallavolikogu valitu volituste kestuseni vähendada.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 86.

§ 67.

Ametikohuste jaotamine vallavalitsuse liikmete vahel, samuti vallavalitsuse muu sisemise korra kindlaksmääramine sünnib vallavalitsuse enese otsusel, mis teatavaks tehakse vallavolikogule.

A l u s : Vallasemstvo sead. § 83.

§ 68.

Vallavalitsuse raamatute ja arvete pidamiseks ja üldse vallavalitsuse kogu kantselei ja asjaajamise juhtimiseks peab olema ametis vastava

hariduse ja ettevalmistusega kodanikkude hulgast vallasekretär.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 78 ja Aj. sead. vallaametn. palga- ja tööolude korraldamise kohta, „R. T.“ 69/70 1920. a.

§ 69.

Vallasekretäri palga määramisel tuleb silmas pidada maavolikogu poolt maksmapandud palga alammäära. Kord määratud palka ei saa valla-
volikogu vähendada.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 78.

§ 70.

Vallavolikogul ei ole õigust vähendada valla-
valitsuse liikmete koosseisu enne nende voli-
tuste tähtaja lõppu.

A l u s : R. adm.-t. nr. 995 — 1. 1926. a.

§ 71.

Vallavanema-ametiga ühes ning samas isikus ei või ühendada teisi omavalitsuste ja riigi pal-
galisi ameteid (1866. a. V. — omaval. sead. § 28.).

Vallavanema abid ei või ühtlasi olla valla-
kohtu liikmeteks.

A l u s : Senati otsus 31. X. 1866. a.
Nr. 4130.

§ 72.

Vallakohus koosneb vähemalt neljast liik-
mest ja kandidaatidest kindlaksmääratud arvul,
kes vallavolikogu poolt valitakse salajasel hää-
letamisel. Kui vallakohtu ringkonda kuulub
mitu valda, siis toimetavad valimisi nende val-
dade volikogud ühisel koosolekul.

Ühiseid volikogu koosolekuid juhatab kõige rahvarikkama kogukonna vallavanem.

A l u s : Vallakohtu sead. § 7.

§ 73.

Vallakohtu liikmed ja kandidaadid valitakse kolmeks aastaks vallaelanikkude hulgast, kes on täisealised ja kirjaoskajad.

Ei või valida isikuid: a) kes seisavad kohtu või eeluurimise all; b) kes on kohtu poolt karistatud vangimaja või mõne muu raskema karistusega; c) kes on olnud kohtu all ja ei ole õigeks mõistetud tegude eest, mis enesega kaasa toovad eelnimetatud karistuse; d) kes on kohtu poolt ametist lahti mõistetud, ja nimelt kolme aasta jooksul peale lahtimõistmist; e) kes on maksujõuetuks tunnustatud; g) kes on välismaalased.

A l u s : Vallak. sead. I j. § 8.

§ 74.

Vallavalitsusele ja vallaomavalitsusele kuuluvate organite ja asutiste majanduslikku tegevust ja asjaajamist kontrollib revisjonikomisjon, kes valitakse volinikkude hulgast volikogu kestuse ajaks. Revisjonikomisjoni liikmete arvu määrab volikogu tarviduse järgi, kuid vähemalt kolm. Revisjonikomisjonil on õigus osa võtma kutsuda asjatundjaid oma töödest ja anda üksikutel kordadel revideerimise oma üksikute liikmete hooleks. Revisjonikomisjon valib ise enesele oma liikmete hulgast esimehe ja sekretäri.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 75.

§ 75.

Volikogu võib valida erilised ettevalmistavad komisjonid üksikute vallaomavalitsusse puutuvate küsimuste läbiarutamiseks ja väljatöötamiseks vallavalitsuste poolt määratud liikme juhatusel.

§ 76.

Komisjonide koosolekud arvatakse otsustusvõimelisteks, kui vähemalt pooled nende liikmetest on koos. Otsused tehakse lihthäälteenamusega.

§ 77.

Vallavolikogu esindajad valib vallavolikogu oma kestuse ajaks, kui vastavad seadused või volikogu ise ei määra seks lühemat tähtaega. Valida võib ka neid, kes ei ole vallavolinikud.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 77.

B. E e l a r v e d j a a r u a n d e d .

§ 78.

Aastaeelarve esitatakse vallavolikogule mitte hiljem kui 1. jaanuariks ja peab viimase poolt olema läbivaadatud ja kinnitatud mitte hiljem kui 1. märtsiks.

A l u s : Vallavol. valim. sead. § 85 ja 10. X. 1926. a. seadus — „R. T.“ nr. 99—26 a.

§ 79.

Vallavalitsus tarvitab vallaomavalitsuse kassa summasid volikogu poolt kinnitatud eelarve piirides. Aasta eelarve peab sisaldama kõiki valla sissetulekuid ja väljaminekuid eeltulevaks aastaks ja ühtegi vallavolikogu otsust, mis sisaldab rahalist väljaminekut, ei

või täide saata muidu, kui sellekohane krediit üles võetakse üldisesse aastaelarvesse või lisaelarvesse, kusjuures lisaelarvesse kantakse need väljaminekud, mida aastaelarve kokkuseadmisel ei võidud ette näha ja mis ometi ei kannata edasilükkamist järgmise eelarveaastani.

Erakorralistel juhtudel, kui asi edasilükkamatu, võib vallavalitsus välja anda summasid ka üle eelarve, volikogu poolt enne kindlaksmääratud ülemmääran. Niisugused väljaminekud esitatakse volikogule kinnitamiseks ja krediidi määramiseks lähemal koosolekul.

Sellepärast tuleb otsustes, mis sisaldavad rahalisi väljaminekuid, ära näidata, millises eelarves ja eelarveosas (üldine algeelarve, lisaelarve, naturaalkohuste-eelarve jne., osa, peat., §, punkt jne.) vastav krediit on ette nähtud.

A l u s : Vallavol. val. sead. § 84 ja Oma-val. aj. maksusead. § 71 ja 72, „R. T.“ nr. 18/19 — 20. a.

§ 80.

Peaks tarvis olema mõne eelarvepeatüki üksiku paragrahvi kohta teha suuremat väljaminekut, kui selles paragrahvis ette nähtud krediiti, siis võib vallavalitsuse otsuse järgi ette võtta krediidi üleviimist sellesama peatüki piirides, s. o. teatava paragrahvi krediiti suurendada, vähendades sama summa võrra teise paragrahvi krediiti, kus on oodata ülejääki. Krediidi üleviimine ühest eelarvepeatükist teise võib sündida ainult volikogu otsuse põhjal.

(Ajutise seaduse valla sissetulekute, väljam., eelarvete ja aruannete kohta § 84.)

§ 81.

Aruanded läinud aasta kohta valmistab vallavalitsus hiljemalt 1. augustiks ja esitab revisjonikomisjoni arvamusega volikogule, kes nad läbi vaatab § 18 ettenähtud korras.

Alus: Vallavol. val. sead. § 85.

C. Mitmesugused muud küsimused.

§ 82.

Vallavolikogu otsused vallavalitsuse ja koolide asupaiga muutmise asjus võivad esineda ainult ettepanekutena ja kuuluvad maavalitsuse ja Kohtu- ja Siseministri kinnitusele.

Alus: 1866. a. v. omaval s. § 5 täh. ja Aval. algkoolide sead. § 27.

§ 83.

Vallavolikogu ei või võõrandada vallale kuuluvaid kinnisvarasid ainult oma äranägemise järgi, vaid otsused kinnisvarade võõrandamise asjus tuleb kinnitamiseks ette panna maavolikogule.

Alus: V. vallasemstvo sead. § 88, Riigi-kohtu otsus 30. III. 1926. a., adm.-t. nr. 585 — 1.

§ 84.

Vallamagasist laenuks võetud vilja võib tasuda rahaga, kuid turuhinna määral, kusjuures juurde tuleb arvata kulud sel määral, mis võimaldaksid laenuks antud vilja ase-

mele uue ostmise ja magasisse veo; turuhinna ja selle juurdearvatavad kulud määrab kindlaks vallavolikogu järelevalve-asutise kinnitamisel.

A l u s: Rahva toitm. kindl. sead. § 185 ja 186 ja vallakassade ja viljatagavade kohta Läänem. kindr.-kub. poolt 23. X. 1869. a. kinnitatud juhatuskirja § 9.

§ 85.

Vallavolikogu võib otsustada ka vallamagasi viljatagavara rahakapitaliks muutmise ja magasiada müümise, kui viimane ei ole enam tarvilik, ühtlasi määrates viljatagavara ja magasiada realiseerimise viisi ning hinnad, nimelt: kuidaviisi, kunas ja milliste hindadega neid kavatsetakse rahaks muuta. Sellekohase vallavolikogu otsuse esitab vallavalitsus ühes oma põhjendatud arvamusega ja täielikkude teadete-ga vallaelanikkude arvu, vallamagasis ja laenus oleva iga viljaliigi hulga kui ka valla päralt oleva senise toitluskapitali suuruse ja koosseisu kohta maavalitsuse kaudu Kohtu- ja Siseministeriumile kinnitamiseks.

A l u s: Viljatagavarade kapitaliseerimise määruse (Rahva toitm. sead. § 180 (märk. 2) lisa, 1906. a. järg) §§ 1–8.

§ 86.

Vallakapitale võib vallavolikogu tarvitada ainult järelevalve-asutiste nõusolekul ja selleks otstarbeks, milleks nad seadusega määratud või asutamisaktiga ette nähtud.

IX. Vallavolikogude protokollidest.

§ 87.

Vallavolikogude koosolekute kohta kirjutab vallasekretär protokollis (1866. a. V. omaval. sead. § 12, Järeivalve sead. §§ 1, 8), kuhu algul üles märgitakse koosoleku järje nr. (lugada esimesest eelarveaasta algul peetud koosolekust edasi), aeg (kuupäev aasta ja alguse ning lõpu tunniaeg), koht, volikogu liikmete üldine arv, palju nendest ja kes nimelt koosolekule ilmunud, palju ja kes nimelt puuduvad, koosoleku juhataja ja protokollija nimed, asjad, mis on vallavalitsuse poolt päevakorda määratud ja mis volikogu poolt täiendavalt üles võetud.

Ka koosoleku pidamatajäämise korral kvorumipuudusel tuleb kirjutada samade andmetega protokoll, ligi lisades, mis põhjustel koosolek jäi pidamata.

Alus: Vallavol. valim. sead. §§ 69, 72.

§ 88.

Iga üksiku küsimuse, s. o. päevakorrapunkti kohta kirjutatakse protokollis eraldi punkt. Protokollis punkt ehk paragrahv koosneb järgmistest osadest: 1) päevakorral oleva küsimuse nimetus, 2) miks küsimus päevakorral (kui see iseenesest mõistetav ei ole), 3) ettepaneku motiivid (kui need olemas), 4) kelle ettepanek vastu võeti, 5) missugusel hääletamisel küsimus otsustati, 6) missuguse hääle arvuga see otsustati ja 7) otsus ise. Kui ettepanekuid oli mitu, tuleb protokollida ka vähemusse jäänud ettepanekute tagajärgi,

soovi korral ka läbirääkimiste kokkuvõte, kuid vastuvõetud otsuse ees.

Valimisprotokollides tuleb peale selle märkida: valitu ees-, isa- ja perekonnanimi ja elukoht ja vallaomavalitsuse ametnikkude kohta veel amet, sündimise aeg ja koht, rahvus, riikkondsus, haridus, karistusteade (millal, mis eest ja kuidas karistatud), millistes riigi- või omavalitsuse palgalistes ametites on praegu (teated kirjutatakse vallavalitsusel olevate andmete põhjal); vallasekretäri ja õpetajate kohta märgitakse ka kutsetunnistuse nr., kuup. ja väljaandev asutis.

Andmed valitu kohta võivad olla protokollile juurde lisatud ka eri teatelehenä.

A l u s : Vallavol. valim. sead. §§ 77, 78.

Õpetajate valimistel tuleb peale selle täita nõuded, mis ette nähtud vastavates seadustes.

Otsustes kulude või mingisuguste rahaliste väljaannete lubamisel peab ära näitama, millises eelarve peatükis ja §-is ettenähtud krediidiga need kaetakse.

A l u s : Omaval. aj. maksusead. §§ 71 ja 72.

§ 89.

Ettepanekute arutamise ajal sündinud muutused koosoleku koosseisus, mõne osavõtja juurdeilmumine või koosolekuruumist lahkumine, protokollitakse otsuse ees poolt ja vastuhääle ülesmärkimise puhul sulgudes (klambrites), kuna korrarikkumised, koosoleku juhataja korraldused, kõnelejale tehtud märkused, hoiatused, sõna

äravõtmised, ettepanekud koosolekult lahkumiseks jne. märgitakse arutatavast küsimusest ja otsustest lahus käesoleva päevakorrapunkti otsuse taga.

§ 90.

Protokollid kirjutatakse sellekohasesse protokolliraamatusse ja loetakse koosoleku lõpul koosolevatele liikmetele ette.

Volikogul on õigus erakorralistel juhtudel, kui protokollid kirjutamine nõuab pikemat aega ja kui volikogu täies koosseisus protokollile alla ei kirjuta, protokollid allakirjutajateks oma eest volitada, peale koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja, vähemalt kolme volinikku, kellel on kõik need õigused ja kohused, mis kodukorra §§ 92 ja 93 volikogule ette nähtud.

A l u s : 1866. a. Vallaomaval. sead. § 13.

§ 91.

Pärast protokollid ettelugemist on liikmetel õigus teatada täiendusi ja parandusi üksikute protokollipunktide kohta juhatajale, kes need nõukogule vastuvõtmiseks esitab § 52 ettenähtud korras.

M ä r k u s : Need täiendused ja parandused ei tohi otsust mitte muuta sisu järgi ega sisaldada uut ettepanekut.

§ 92.

Kui parandused on volikogu poolt vastu võetud ja protokollis märgitud, loetakse ka need volikogule ette.

Pärast protokollide ja paranduste ettelugemist volikogu liikmetele kirjutavad viimased protokollile alla, mille juhataja ja sekretär lõpuks kinnitavad ka omade allkirjadega, tehes ühtlasi märkuse koosoleku lõpu tunniaja ja nende liikmete kohta, kes koosolekult lahkunud enne protokollide allakirjutamist.

A l u s : Üld. kub. korr. § 121.

§ 93.

Järelevalve võimaldamiseks saadetakse vallavolikogu protokollidest, ka nendest, mille järgi koosolek kvoorumi puudusel jäänud pidamata, ära kirjad seitsme päeva jooksul peale koosoleku lõppu maavalitsusele. Protokollide ära kirjas peavad toodud olema ka protokollide allakirjutanud isikute nimed ära kirjadena, s. o. ära kiri peab olema täielik.

Protokollide ära kirjade maavalitsusele järelevalvekorras läbivaatamiseks ärasaatmise kohta tehakse protokolliraamatus protokollide algul vastav märkus, kuna järelevalvekorras tehtud korralduste kohta tehakse vastavate protokollide punktide juures sellekohased märkused.

A l u s : Järelevalve sead. §§ 4 ja 8.

§ 94.

Järelevalvekorras ümberotsustamiseks antud ja administratiivkohtukorras tühistatud vallavolikogu otsustest teatab vallavalitsus volikogule järgmisel koosolekul pärast teadaande kättesaamist.

Järelevalve-asutise poolt kohtuotsuseni seis-
mapandud volikogu otsused ei kuulu enne
kohtuotsust täitmisele.

Otsused, mis nõuavad erilist kinnitamist
või mille protestimiseks on eritähtjad, kuulu-
vad täitmisele ainult peale kinnituse kättesaa-
mist või protestimistähtaja möödumist.

§ 95.

Volikogu otsuste täitmise puhul tehakse
protokolliraamatus protokollis täidetud otsuse
kõrval märkus, mis kuupäeval otsus täidetud ;
kui otsuse täitmine sündis kirjalikult, siis märgi-
takse üles ka vastava kirja nr.

★

62210

198973 j